

ÅRSREDOVISNING 2019

Sjuksköterskan
Bárbara García
och Nyamach leker
med en ballong gjord
av en kirurghandske på
Läkare Utan Gränsers
sjukhus i Ulang, Sydsudan.

BILD IGOR BARBERO/MSF

LÄKARE UTAN GRÄNSERS GRUNDPRINCIPER

Läkare Utan Gränser är en medicinsk, humanitär organisation som räddar liv och lindrar nöd för människor som drabbats av väpnade konflikter, epidemier, naturkatastrofer och brist på sjukvård. Vårt arbete genomsyras av medicinsk etik och principerna om opartiskhet, oberoende och neutralitet.

Läkare Utan Gränser är en internationell, enskild, ideell organisation. De flesta av våra medlemmar är läkare och annan sjukvårdspersonal, men vi står även öppna för andra yrkesgrupper som kan vara till nytta i vårt arbete. Den som arbetar för oss förbinder sig att följa nedanstående principer:

1) Läkare Utan Gränser bistår befolkningsgrupper i nöd, människor som drabbats av väpnade konflikter, naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan, utan åtskillnad med avseende på etnicitet, religion, politisk åsikt eller annan övertygelse.

2) Läkare Utan Gränser är neutrala och helt opartiska i sitt arbete och kräver, i överensstämmelse med universell medicinsk etik och rätten till humanitär hjälp, att få utöva sin verksamhet i fullständig frihet.

3) Läkare Utan Gränser förbinder sig att respektera sin professions etiska regler och att hålla sig fullständigt oberoende av alla makthavare samt alla politiska, ekonomiska och religiösa krafter.

4) Läkare Utan Gränserns medarbetare är medvetna om de risker och faror deras uppdrag för med sig och kan inte kräva någon annan kompensation för sig själva eller sina förmåntagare än den som organisationen har möjlighet att ge dem.

TILLSAMMANS RÄDDAR VI LIV OCH LINDRAR NÖD!

R 2019 BÖRJADE och slutade med översvämningar. I mars slog cyklonen Idai och efterföljande översvämningar till mot södra Afrikas östkust. I slutet av året var det östra Sydsudans tur.

BÅDA GÅNGER FANNS Läkare Utan Gränser redan på plats. Och båda gånger kunde vi snabbt kasta om i våra prioriteringar och lägga in den akuta växel som är avgörande för att rädda liv. Det blev en tydlig påminnelse om en av hörnstenarna i vårt arbete. Att vi fortfarande, trots att vi i dag är världens största medicinska humanitära organisation, har den flexibilitet och snabbhet som krävs för att kunna utföra vårt livräddande uppdrag.

VID SIDAN AV NATURKATASTROFERNA fortsatte vi även att bistå människor i Syrien, Jemen, Centralafrikanska republiken, Kongo-Kinshasa och andra

konflikttrabbade områden. Under höstens upptrappade strider i nordöstra Syrien blev säkerhetsläget så svårt att vi tvingades evakuera våra medarbetare. Samtidigt gjorde vi allt vi kunde för att inte överge den utsatta civilbefolkningen. När de flydde över gränsen till Irak följde vi med, och med hjälp av mobila kliniker kunde vi nå många skadade och traumatiserade människor.

»Båda gånger kunde vi snabbt lägga in den akuta växel som är avgörande för att rädda liv.«

EBOLAUTBROTTET I ÖSTRA Kongo-Kinshasa gick in på sitt andra år och våra medarbetare ställdes inför stora utmaningar. Förtroendet för hjälporganisationer är lågt och behandlingscenter mot ebola attackerades. Parallellt gjorde vi också en stor insats mot mässling i ungefär samma område – ett utbrott som för många människor i östra Kongo-Kinshasa ses som ett betydligt mer överhängande hot än ebola.

EN ANNAN VIKTIG händelse var att vi, efter två års uppehåll, återupptog sök- och räddningsarbetet på Medelhavet. Situationen i Libyen har inte på något sätt förbättrats och för många människor är vägen över havet den enda som kan leda till räddning. Vi finns på plats, på havet och i Libyen. Liksom förstås även i lägren på Balkan och de grekiska öarna där situationen i Morialäget blir alltmer förtvivlad.

ATT DE OMÄNSKLIGA förhållandena för migranter är en fråga som väcker engagemang är tydligt. När Akelius Foundation valde att matcha gåvor till Läkare Utan Gränser under november och december, öronmärkta till insatser för människor på flykt, var responsen helt enastående. Av de gåvor vi fick kommer Akelius Foundation att matcha 160 miljoner kronor.

DET ÄR VI ALLA tillsammans – fältarbetare, givare, volontärer, kontorsanställda och andra engagerade – som gör arbetet möjligt. Låt oss fortsätta tillsammans 2020!

OLIVER SCHULZ
generalsekreterare

KATRIN KISSWANI
ordförande

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2019

För räkenskapsåret 2019-01-01 – 2019-12-31

Styrelsen och generalsekreteraren för Läkare Utan Gränser, organisationsnummer 802017-2360, avger härmed följande årsredovisning:

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

LÄKARE UTAN GRÄNSER – EN INTERNATIONELL ORGANISATION

Läkare Utan Gränser, Médecins Sans Frontières (MSF), är en internationell oberoende medicinsk humanitär organisation som räddar liv och lindrar nöd där vi behövs mest. I närmare 50 år har vi bistått med medicinsk katastrofhjälp till människor som drabbats av väpnade konflikter, epidemier och naturkatastrofer, samt till befolkningsgrupper som saknar sjukvård på grund av social eller geografisk isolering, oavsett politisk åsikt, religion eller etnisk tillhörighet.

Läkare Utan Gränser är en ideell förening som består av 25 nationella och regionala enheter. Från fem så kallade operativa center, i Frankrike, Belgien, Holland, Spanien och Schweiz, drivs våra projekt; här beslutas när, var och vilka insatser som är nödvändiga.

Läkare Utan Gränser bedriver årligen omkring 450 projekt i över 70 länder runt om i världen. Organisationen har fler än 67 000 anställda, varav majoriteten är anställda lokalt i de länder där vi arbetar. Vi genomför årligen bland annat omkring 11 miljoner öppenvårdsbehandlingar.

Läkare Utan Gränser omsätter årligen mer än 15 miljarder kronor och har fler än 6 miljoner privata givare världen över. Mer än 95 procent av Läkare Utan Gränserns intäkter är privata gåvor och det är tack vare den stora andelen privata gåvor som vi kan bibehålla vårt oberoende och vår handlingsfrihet.

På vår hemsida finns Läkare Utan Gränserns internationella aktivitetsrapporter och årsredovisningar samt de årliga effektrapporterna, vars syfte är att visa vilken nytta organisationen gör: <https://lakareutanranser.se/om-oss/ekonomi>.

LÄKARE UTAN GRÄNSER I SVERIGE

Svenska Läkare Utan Gränser är en ideell förening som bidrar till verksamheten i fält genom att rekrytera och

utbilda personal till fältprojekten, samla in pengar och genom påverkans- och kommunikationsarbete berätta om situationen för de människor vi möter i fältprojekten. För att stärka verksamheten i fält har den svenska sektionen också en enhet som genomför utvärderingar och en enhet som arbetar med innovation.

Medelantalet anställda på svenska Läkare Utan Gränserns kontor var under året 81. Totalt har även 74 personer arbetat ideellt för organisationen på kontoret i Stockholm, motsvarande cirka 4,1 heltidstjänster.

Utöver verksamheten i Sverige fortsatte vi att ge stöd till Läkare Utan Gränser i Finland vars verksamhet startade 2018. Under 2019 utökade finska Läkare Utan Gränser sina aktiviteter för att göra det ännu lättare för befolkningen i Finland att stödja Läkare Utan Gränserns humanitära medicinska arbete. Detta innebar bland annat kommunikationsinsatser för att öka medvetenheten om vårt arbete i såväl finsk- som svenskspråkig media, samt öka kunskapen om vad det innebär att arbeta i fält och hur man kan bli fältarbetare. Även aktiviteter som rörde insamling ökade kraftigt under året, liksom samverkan med medicinska och icke-medicinska nätverk. I samband med det finska EU-ordförandeskapet genomfördes även en rad initiativ med påverkanssyfte. För mer information om Läkare Utan Gränser i Finland: <https://laakaritilmanrajoja.fi/>.

2019 I KORTHET

- Totalt uppgick svenska Läkare Utan Gränserns intäkter till 639 miljoner kronor, varav 620,6 miljoner kronor var insamlade medel från allmänheten och företag.
- Totalt hade svenska Läkare Utan Gränser 131 fältarbetare, varav 50 procent var medicinsk personal, ute på sammanlagt 160 uppdrag i 40 länder. Under 2019 rekryterade vi 40 nya fältarbetare.
- Kommunikationsarbetet fokuserade bland annat på tillgång till läkemedel, de utdragna kriserna i Libyen

Souffrance Atsidri, 5, vårdas för mässling på på Biringi-sjukhuset i Ituri, Kongo-Kinshasa. BILD ALEXIS HUGUET

och Jemen, cyklonen Idai i södra Afrika samt på ebolautbrottet i Kongo-Kinshasa.

- Påverkansarbetet fokuserade bland annat på humanitära kontexter som Nigeria och Jemen, på vikten av finansieringsmekanismer inom global hälsa samt på den humanitära situationen för migranter och flyktingar i Libyen och på Medelhavet.
- För att utveckla och förbättra verksamheten i fält arbetade vår innovationsenhet med åtskilliga uppdrag under året, bland annat kring förnybar energi, pediatrik vård och primärvård.
- Under året genomförde utvärderingsenheten tio utvärderingar där vi bland annat granskade strategier, resultat och samordning av fältprojekt.

RESULTAT OCH STÄLLNING

INSAMLING

PRIVATA GÅVOR OCH BIDRAG

Under 2019 bidrog över 256 000 givare till vårt arbete med 620 miljoner kronor, jämfört med 264 000 givare året innan.

Vårt mål är att samla in gåvor och bidrag som inte är öronmärkta till ett specifikt projekt eller ändamål. Det gör att vi har friheten att själva avgöra var och hur medlen ska användas, baserat på de behov som finns i fält. Dessutom betyder icke öronmärkta gåvor minskade administrativa kostnader, vilket i sin tur betyder att en ännu större andel av pengarna kan gå till våra insatser runtom i världen.

En stabil och förutsägbar inkomst är en förutsättning för att vi ska kunna planera och genomföra vår

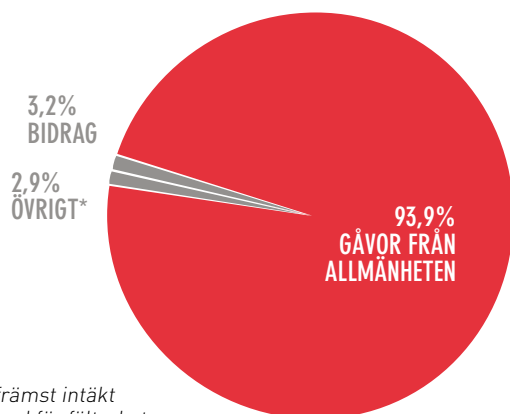

Läkaren Lupita Noria Garcia undersöker en man som skadats i en trafikolycka i Hodeidah, Jemen.

BILD AGNES VARRAINE-LECA/MSF

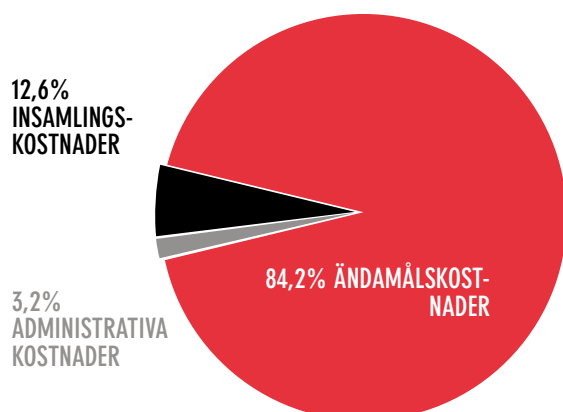
VARIFRÅ KOMMER PENGARNA?

*Avser främst intäkt för kostnad för fältarbetare utsända från Sverige som har vidarefakturerats till Läkare Utan Gränser i andra länder.

HUR ANVÄNDS PENGARNA?

Fördelning av totala kostnader

verksamhet i fält. Grundpelaren i detta är våra månadsgivare, som tack vare sitt regelbundna givande bidrar till just stabilitet och förutsägbarhet, vilket medför minskade administrativa kostnader. Under 2019 bidrog 117 000 månadsgivare (2018: 122 000) med mer än 193 miljoner kronor (2018: 199 mkr).

Förutom månadsgåvor fick Läkare Utan Gränser många andra slags gåvor under året. Insamlingsbrev där fältarbetare delar med sig av sina upplevelser och möten med patienter genererade över 69 miljoner kronor (2018: 61 mkr). Intäkterna från testamenten ökade jämfört med föregående år och uppgick till 158 miljoner kronor (2018: 109 mkr).

Postkodlotteriet stöttade oss med 32,8 miljoner kronor (2018: 43,3 mkr) och Radiohjälpen stöttade oss med 11,5 miljoner kronor (2018: 2,9 mkr). Gåvor från företag ökade jämfört med föregående år och uppgick till totalt 28,3 miljoner kronor 2019 (2018: 24 mkr).

De insamlade medlen har under året använts i

Läkare Utan Gränser projekt runt om i världen. De fem länder som svenska Läkare Utan Gränser bidrog mest till under året var: Afghanistan, Centralafrikanska republiken, Kongo-Kinshasa, Libanon och Sydsudan.

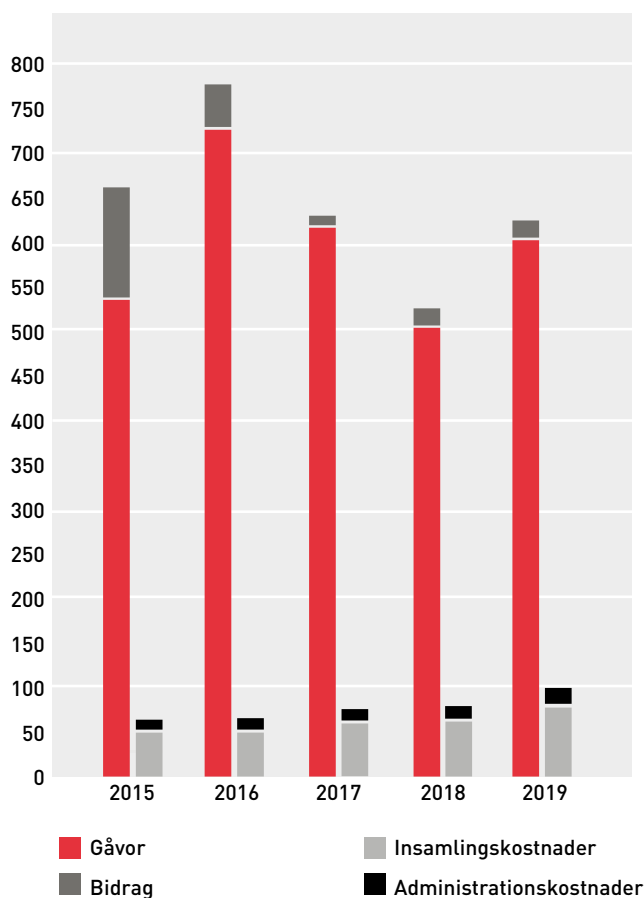
För mer information om hur de insamlade medlen användes 2019, se not 1 och 7 på sidorna 19 och 20-22.

Under slutet av 2019 initierade Akelius Foundation en insamlingskampanj där de matchar gåvor insamlade mellan 1 november 2019 och 5 januari 2020. Totalt genererade kampanjen en matchning på 160 miljoner kronor. Gåvan från Akelius Foundation kommer att tas emot och användas under 2020 och är därför inte inkluderad i 2019 års resultat.

GÅVOR OCH BIDRAG SAMT KOSTNADER FÖR INSAMLING OCH ADMINISTRATION DE SENASTE 5 ÅREN

Skillnaden går till det ideella ändamålet

Miljoner kr

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

*Här följer ett sammandrag av
aktiviteterna under 2019:*

REKRYTERING OCH UTBILDNING AV FÄLTARBETARE

Läkare Utan Gränser styrka ligger i våra medarbetare, från hälso- och sjukvårdspersonal till logistik och administratörer. Under 2019 skickades 131 fältarbetare ut från Sverige på sammanlagt 160 uppdrag. Uppdragen genomfördes i fler än 40 länder och mer än hälften var förlagda i följande sju länder: Kongo-Kinshasa, Sydsudan, Sierra Leone, Nigeria, Irak, Centralafrikanska republiken och Kamerun. Av fältarbetarna var hälften medicinsk personal (läkare, sjuksköterskor, barnmorskor, psykologer, biomedicinska analytiker) och hälften icke-medicinsk personal (logistik, vatten- och sanitetsexperter, ekonomer, personaladministratörer, kulturmedlare och tolkar).

Under 2019 rekryterade vi 40 nya fältarbetare och vi organiserade ett flertal introduktionskurser och utbildningar, bland annat förberedande utbildningar för nyrekryterade fältarbetare.

Utöver de 160 fältuppdragen stöttade även medarbetare på det svenska kontoret våra fältprojekt runtom i världen genom kortare uppdrag med huvudfokus på operativt stöd och utvärdering av projekt.

Under 2019 arrangerade svenska Läkare Utan Gränser, tillsammans med andra partnersektioner, den tredje pediatrika konferensen "MSF Paediatric days". Konferensen har tidigare arrangerats i Stockholm 2016 och i Dakar, Senegal, 2017. En fjärde konferens äger rum i november 2020 i Dakar. Mer information finns här: <https://paediatrics.msf.org/>.

BÄRA VITTNESMÅL

– KOMMUNIKATION OCH PÅVERKAN

Förutom det medicinska fältarbetet ökar Läkare Utan Gränser medvetenheten och skapar debatt om humanitära kriser genom "témoignage". Det betyder att Läkare Utan Gränser bär vittnesmål och höjer rösten om de missförhållanden vi bevittnar i fält. Genom att göra det vill Läkare Utan Gränser lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och återställa respekt för människor. Med vårt kommunikations- och påverkansarbete eftersträvar vi att öka kunskapen om humanitära kriser bland allmänhet och beslutsfattare och få till stånd förändring när det behövs.

UNDER 2019 FORTSATTE vi att lyfta humanitära kriser och lyckades sätta strålkastarljuset på flera frågor som exempelvis tillgång till läkemedel, de utdragna kriserna i Libyen och Jemen, cyklonen Idai i södra Afrika och

Läkare Utan Gränser's traumasjukhus i Aden, Jemen.

BILD AGNES VARRAINE-LECA/MSF

ebolautbrottet i Kongo-Kinshasa. Sociala medier fortsätter att vara en viktig kanal för ökad synlighet och engagemang för humanitära kriser och frågor. Inspirerade av norska Läkare Utan Gränser genomförde vi bland annat en online-kampanj om humanitära principer.

UNDER ÅRET BLEV två videor som vi publicerade på Facebook virala. Den ena belyste vårt sök- och räddningsarbete på Medelhavet och den andra situationen på Lesbos. En av dem nådde 1,3 miljoner användare – mer än en tiondel av Sveriges befolkning. Generellt är det innehåll med svenska fältarbetare som engagerar flest i våra sociala medier-kanaler. Vår publik på Instagram fortsätter att växa och är överlag mycket engagerad och positivt inställd till Läkare Utan Gränser's arbete.

UNDER ÅRET PUBLICERADE vi tolv debattartiklar som bland annat belyste Libyen, Gaza, tillgång till läkemedel och ormbett. De undertecknades av några av våra mest erfarna experter samt av fältarbetare. Vi deltog också i flera externa event, däribland Musikhjälpen, och arrangerade tillsammans med Beckmans Designhögskola en utställning på Nobelprismuseet för att uppmärksamma att vår kampanj för tillgång till läkemedel startade för 20 år sedan.

Protester i Brasilien mot de höga priser på bedakilin, ett nytt och effektivt läkemedel mot tuberkulos, som tas ut av producenten Johnson & Johnson.

BILD JULIA CHEQUER/MSF

FÖR ATT NÅ UT TILL en yngre målgrupp lanserade vi "Ett gränslöst skolprojekt" under hösten. Syftet med projektet var att öka intresset för humanitära frågor bland gymnasieelever. Projektet togs väl emot på de skolor som deltog och kommer att fortsätta och utvecklas ytterligare under 2020.

VÅRT PÅVERKANSARBETE fortsatte att spänna över en rad tematiska områden inom vilka regeringen och andra aktörer i Sverige kan utöva inflytande på den internationella arenan.

Vi har generellt sett en stark position inom det svenska civilsamhället. Detta märks i samband med bilaterala möten och andra informationsutbyten med olika parter på Utrikesdepartementet och Sida, vid vilka vi förde fram Läkare Utan Gränsers budskap gällande Nigeria, Jemen och andra humanitära kontexter. Beroende på kontext delade vi antingen med oss av vad vi ser på plats, i enlighet med vårt témoignage-mandat, eller också hade vi mer riktade budskap för att påverka regeringens policy i en viss fråga.

INOM VISSA OMRÅDEN har Läkare Utan Gränser en unik position i Sverige. Det gäller framför allt medicinska frågor som tuberkulos, hiv, ebola och mässling, vilket beror både på vårt omfattande operativa arbete och våra tekniska kunskaper. Med tanke på vår unika position har vi mycket att bidra med i dessa frågor.

Vårt påverkansarbete, med det uttalade syftet att påverka politiken, eller ifrågasätta Sveriges roll som givare på den globala arenan, fokuserade på finansieringsmekanismer inom global hälsa, som exempelvis vaccinalliansen Gavi och Globala fonden. Vid upprepade tillfällen ifrågasatte vi även den svenska politiken vad gäller flyktingar och migranter i Europa. Till exempel lyfte vi i officiella brev och i personliga möten den humanitära situationen och de farliga förhållandena för migranter och flyktingar i Libyen och på Medelhavet. Vi har bett den svenska regeringen att på ett mer aktivt sätt arbeta för att sök- och räddningsfartyg på Medelhavet ska kunna lägga till i säkra hamnar. Trots det starka fokus som den här frågan har haft inom vårt påverkansarbete har regeringens inställning förblivit densamma.

TILLSAMMANS MED ANDRA organisationer från det svenska civilsamhället deltog vi i olika diskussionsforum kring humanitärt bistånd. En aktuell fråga under året rörde den så kallade trippel-nexus, det vill säga samverkan kring utvecklingsbistånd, humanitär hjälp och fredsbyggande. Vi deltog i denna diskussion, framför allt genom att lyfta fram Läkare Utan Gränsers erfarenheter från kontexter som Afghanistan och Nigeria. Ett viktigt ämne för Läkare Utan Gränser är vilken påverkan lagar kring kontraterrorism har för de humanitära principerna och i vilken utsträckning de äventyrar humanitära aktörers möjligheter att arbeta i konflikter. Sverige arbetar aktivt med dessa frågor på den internationella arenan och vi har framfört våra perspektiv och budskap till Utrikesdepartementet.

OPERATIVT STÖD

För att på olika sätt stärka verksamheten i fält och bidra till ökad kvalitet och effektivitet har Läkare Utan Gränser en innovationsenhet och en utvärderingsenhet baserade på vårt kontor i Stockholm.

INNOVATIONSENHETEN

För att kunna anpassa oss till utmaningar i en föränderlig värld och samtidigt förbättra vårt medicinska humanitära arbete är det viktigt att vi är innovativa och ständigt förnyar oss. Innovationsenheten hjälper alla våra operativa center att utveckla hållbara lösningar för nya och återkommande utmaningar och problem som vi möter i fält och vidare inom organisationen.

Detta görs med hjälp av en systematisk strategi för innovation som medel för kontinuerlig förbättring. Innovationsenheten har utvecklat en metod som bygger på samskapande (*co-creation*), det vill säga att bygga en bro mellan olika intressenter, både inom och utanför Läkare Utan Gränser. Denna metod har visat sig vara effektiv när det gäller konkreta fall i fält. Det hjälper oss också att hantera etiska principer, hur man inkluderar innovation i beslutsprocesser samt hur man utvärderar pågående innovationsaktiviteter.

År 2019 hade enheten ett starkt fokus på förnybar energi, med ett projekt fokuserat på solenergidriven luftkonditionering som planeras att installeras i runt 60 projekt runt om i världen. Enheten organiserade ett pediatrikt hackathon i Stockholm med syftet att öka kunskapen om sårförband för brännskador samt lekterapi för barn. Vidare var enheten involverad i ett projekt som tittade på hur primärvård kan förbättras.

UTVÄRDERINGSENHETEN

Utvärderingsenheten vid det svenska kontoret är en del av Läkare Utan Gränsers internationella utvärderingsgrupp, som består av tre oberoende utvärderingsenheter i Wien, Paris och Stockholm. Gruppen arbetar med utvärderingar av våra medicinska humanitära insatser

Grannar bär en äldre kvinna till vårdcentralen i Louashi, Kongo-Kinshasa.

BILD PABLO GARRIGOS

världen över. Enheterna arbetar även med andra initiativ för interna reflektions- och lärandeprocesser.

Det övergripande syftet med utvärderingsenheten är att genom utvärderingar av våra insatser öka det organisatoriska lärandet och utveckla verksamheten.

Under 2019 arbetade enheten med tio utvärderingar och granskade strategier, resultat och samordning av Läkare Utan Gränsers projekt. Majoriteten av utvärderingarna var av organisationens operativa projekt, medan några andra var HR- och insamlingsrelaterade.

EN MEDLEMSORGANISATION

Som ideell förening är Läkare Utan Gränser beroende av att våra medlemmar deltar i medlemsaktiviteter och bidrar till att stärka organisationens medicinska identitet. För att kunna bli medlem i Läkare Utan Gränser krävs att man har arbetat ett visst antal månader som fältarbetare eller kontorsanställd eller varit kontorsvolontär för Läkare Utan Gränser. Medlemskapet regleras i föreningens stadgar.

Den 31 december 2019 uppgick antalet betalande medlemmar till 411 och dessa består av fältarbetare (över 80 procent av våra medlemmar har arbetat i fält för Läkare Utan Gränser), kontorsanställd personal och volontärer. 57 procent av våra medlemmar har medicinsk bakgrund.

Vår ambition är att ha engagerade medlemmar. Alla aktiva medlemmar har rätt att rösta på årsmötet, antingen personligen eller genom fullmakt. Vid årsmötet kan medlemmar lägga fram motioner. Medlemmarna har även möjlighet att delta i föreningskvällar samt i internationella föreningsevenemang. Regelbundna mejluppdateringar samt uppdateringar på Facebook gör att medlemmarna kan hålla sig välinformerade om föreningsaktiviteterna, både i Sverige och inom rörelsen.

En grupp som drabbats hårt av striderna i Irak är yazidierna. På sjukhuset i Sinuni bistår Läkare Utan Gränser med vård för psykisk ohälsa liksom med akut- och mödravård.

BILD EMILIE NNE MALFATTO

مرکز الرعاية الصحية الأولية في بيج جاري

Bintu och hennes dotter Dialo överlevde färden över Medelhavet. Taranto, Italien. BILD HANNAH WALLACE BOWMAN/MSF

FÖRENINGSKVÄLLAR

Ett flertal föreningskvällar med debatter och diskussioner arrangerades under 2019:

- *Reimagine MSF for the Future* (Stockholm och Göteborg), 11 januari
- *Survivors: An Ebola Movie* (Stockholm), 18 mars
- *Témoignage – how to report on conflicts and humanitarian crisis* (Stockholm), 20 mars
- *Ebola* (Stockholm), 24 september
- *Mediterranean Search and Rescue* (Stockholm), 29 oktober
- *Cost of Caring* (Stockholm), 6 november
- *Access Campaign* (Stockholm), 6 november
- *MSF and the Climate Change Emergency – Time for Action* (Stockholm), 19 november

Under året genomfördes även medlemskvällar i Göteborg, Malmö och Helsingfors.

LÄKARE UTAN GRÄNSERS ÅRSMÖTE

När Läkare Utan Gränsers norska och svenska sektioner höll årsmöte i Stockholm den 10–11 maj 2019 deltog 169 personer. Antalet svenska medlemmar uppgick till 89. I valet av styrelse röstade 98 medlemmar (10 via ombud). Katrin Kiswani, Karin Fischer Liddle och Katrine Konar valdes som ordinarie ledamöter på tre år och Erling Larsson valdes till suppleant på två år.

Mellan 80 och 82 medlemmar röstade på de framlagda motionerna. Två motioner godkändes och dessa handlade om Läkare Utan Gränsers arbete med ormbett och om äldre som en sårbar grupp. Därtill godkände medlemmarna en ändring av stadgarna för att tillåta röstning på distans samt förändringar i riktlinjerna för valkommittén.

ANDRA MEDLEMSAKTIVITETER UNDER ÅRET

Internationellt deltog medlemmar från Sverige bland annat i följande aktiviteter: OCB:s (Läkare Utan Gränsers operativa center i Bryssel) årsmöte, OCA:s (Läkare Utan Gränsers operativa center i Amsterdam) medlemsevenemang i Amsterdam, samt möten med medlemsföreningarna i Egypten, Grekland, Pakistan och Vitryssland.

FÖRVALTNING

LÄKARE UTAN GRÄNSERS STYRELSE

Styrelsen sammanträdde vid 13 tillfällen under 2019. Under hösten genomgick styrelsen en styrelseutbildning. Nya medlemmar medverkade också på OCA:s utbildning för styrelsemedlemmar inom Läkare Utan Gränser. Styrelsen arbetade även regelbundet tillsammans med ledningsgruppen på kontoret inom ramen för tematiskt organiserade strategiska plattformar. Internationellt är svenska Läkare Utan Gränser representerat genom vår ordförande som sitter i OCB:s styrelse och vi har även en representant i styrelsen för OCA. Vidare representerar vår ordförande och ytterligare en styrelsemedlem svenska Läkare Utan Gränser vid det internationella årsmötet. Före detta styrelsemedlemmar i svenska Läkare Utan Gränser är även medlemmar i OCB:s styrelse samt i Läkare Utan Gränsers internationella styrelse.

Styrelsens sammansättning efter årsmötet 2019:

Ordförande: Katrin Kiswani, sjuksköterska

Vice ordförande: Behzad Arta, sjuksköterska

Sekreterare: Peter Moberger, läkare

Kassör: Andreas Häggström, ekonom

Ordinarie ledamöter: Karin Fischer Liddle, sjuksköterska, Sophie Graner, gynekolog, Jenny Gustafsson, sjuksköterska, Katrine Konar, rekryteringsspecialist, Adam Thomas, områdeschef

Suppleanter: Jon Gunnarsson Ruthman, sjuksköterska, Erling Larsson, läkare

Följande valdes också vid årsmötet:

Valberedning från maj 2019: Anna Gylden Stray, Ann Elofsson, Erik Johansson och Jessica Svefors

Barn från landsbygden i sydöstra Tchad ska vaccineras mot mässling. BILD JUAN HARO

Revisor och ställföreträdande revisor:

Thomas Mathiesen och Thomas Lönnström (EY)

NÄRVARO VID 2019 ÅRS STYRELSEMÖTEN:

STYRELSEMEDLEMMAR	NÄRVARO /ANTAL MÖJLIGA MÖTEN
Katrin Kiswani	11/13
Behzad Arta	12/13
Karin Fischer Liddle	12/13
Sophie Graner	10,5/13
Jon Gunnarsson Ruthman, suppl	13/13
Jenny Gustafsson	11/13
Andreas Häggström	13/13
Peter Moberger	12/13
Katrine Konar*	6,5/7
Erling Larsson, suppl*	7/7
Adam Thomas	13/13
Mikael Mangold**	5/6
Jessica Svefors**	4/6

* Invalides i styrelsen maj 2019

** Mandatperioden slut maj 2019

HÅLLBARHETSUPPLYSNINGAR

Som en ansvarstagande arbetsgivare genomför Läkare Utan Gränser ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Till exempel har skyddsronder (fysiska och psykosociala) utförts liksom en årlig enkät bland personalen om arbetsmiljön. Resultatet har diskuterats såväl i styrelsen och ledningsgruppen som med skyddsombuden och med all personal på avdelningsnivå. All personal täcks av en försäkring som gör det möjligt för anställda att få professionell rådgivning och stöd för att i förebyggande syfte motverka negativ stress och andra hälsorisker.

Genom samarbete med utbildningsföretag erbjuder Läkare Utan Gränser personalen kvalificerad kompetensutveckling inom områden som ledarskap, personlig effektivitet och projektledning. För att främja personalutveckling är vi positivt inställda till att kontorsanställd personal åker på fältuppdrag.

Under 2019 har särskilt fokus lagts på utbildning för all personal i etiskt beteende och rapporteringsmekanismer, samt i hur man kan upptäcka och hantera hälskarteknik. Föreläsningar om ergonomi och sömnens betydelse har också genomförts.

En träbåt i nöd på Medelhavet. Ombord finns 50 människor varav 12 barn. De räddas alla av Ocean Viking. PHOTO JOHAN PERSSON

Vår lönepolicy främjar jämställda löner eftersom det är positionen som avgör lönenivå och denna sätts innan rekryteringen startar. Dessutom är löneökningen densamma för alla anställda och påverkas inte av individuella lönesamtal.

Vi bedriver ett aktivt arbete för att motverka alla former av korruption och bedrägerier. Vår interna kontrollfunktion har arbetat med att informera personalen och genomfört regelbundna kontroller under året för att säkerställa att rutinerna efterlevs.

Inom Läkare Utan Gränser internationellt har diskussionen om klimatförändringar ökat under 2019. En motion antogs vid det internationella årsmötet i juni 2019, där det konstaterades att Läkare Utan Gränser bör ta itu med de ökande humanitära konsekvenserna av klimatförändringarna; detta åtagande bör innefatta en minskning av vårt eget klimatavtryck, strategiskt operativt engagemang i klimatdrivna kriser samt offentlig positionering och påverkansarbete. Inom Läkare Utan Gränser i Sverige fattade ledningsgruppen beslutet att ta fram en årlig hållbarhetsrapport, som ett sätt att strukturera hållbarhetsarbetet. Rapporten kommer att utvecklas under 2020.

Vi har även en miljöpolicy som reglerar inköp av varor, tjänster, energiförbrukning och resor. Policyn, liksom den relaterade handlingsplanen, uppdaterades under året.

Slutligen hade ett nytt ”miljöteam” på kontoret sina första möten i slutet av året, på vilka vi diskuterade olika initiativ för att göra kontoret mer hållbart för miljön.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Ingenting är mer konstant än förändring. Läkare Utan Gränser styrka är inte bara att agera och reagera i

akuta kriser och katastrofer, utan även att anpassa sig till en ständigt föränderlig omvärld.

Det kan te sig underligt att prata om förändring, samtidigt som många utdragna kriser aldrig tycks bli bättre, som exempelvis ebola eller mässling i Kongo-Kinshasa. Ändå ser vi små framsteg. Vår insats mot mässlingsutbrottet i Kongo-Kinshasa var omfattande och vi reagerade snabbt. De steg vi tog för att förbättra vaccineringen mot ebola, liksom samarbetet med lokalbefolkningen, kan tyckas små. Men i konfliktdrabbade områden har även små steg ofta stor betydelse.

Vi fortsätter att stärka och anpassa vår förmåga att arbeta på platser där krig och konflikt hindrar människors tillgång till hälso- och sjukvård. Det gäller på platser som Syrien och Centralafrikanska republiken där konflikterna sedan länge har försvårat tillgången till vård, men även i länder som Mexiko, Libyen, Venezuela och Irak.

Läkare Utan Gränser återupptagna sök- och räddningsinsatser fortsätter med livräddande insatser på Medelhavet. Vi kommer fortsätta att lyfta fram de humanitära behoven bland flyktingar, migranter och asylsökande genom vår närvaro i Grekland, Brasilien, Libyen, Bangladesh, Libanon, Etiopien och andra länder med stora grupper av flyktingar och migranter.

Vi kommer även fortsätta att belysa försummade och underrapporterade kriser och sjukdomar. Om det inte vore för våra insatser skulle tropiska sjukdomar som kala azar skörda många fler människoliv. Kampen mot denguefeber och malaria fortsätter, trots att dessa sjukdomar inte genererar stora nyhetsrubriker, liksom våra otaliga projekt som riktar sig till mödrar och barn.

Om vi tar steget från världen till Sverige så kommer vi under 2020 fortsätta att lyfta fram våra stadgar och humanitära principer. Vi kommer att arbeta för fortsatt stabila och förutsägbara intäkter, rekrytera och utbilda fältarbetare samt öka kunskapen om humanitära kriser hos allmänheten och beslutsfattare. Dessutom kommer vi att ge fortsatt stöd till Läkare Utan Gränser i Finland. För att fastställa den strategiska inriktningen för Läkare Utan Gränser i Sverige kommer arbetet med framtagandet av en ny strategi för 2022–2025 att inledas.

Läkare Utan Gränser i Sverige kommer fortsätta att vara en aktiv partner inom den globala rörelsen. Vi kommer att arbeta med viktiga frågor som jämlikhet, mångfald och inkludering samt decentralisering av operativt beslutsfattande – det vill säga att flytta beslutsfattandet närmare mottagarna på de platser där vi arbetar. Våra medlemmar kommer även fortsättningsvis att vara avgörande för att utmana och förbättra verksamheten, hjälpa oss att behålla förankringen i lokalsamhället och styra Läkare Utan Gränser. Tillsammans kommer vi att ta Läkare Utan Gränser in i framtiden. ●

EKONOMISK ÖVERSIKT

RESULTATRÄKNING

	Not	2019	2018
VERKSAMHETSINTÄKTER			
Gåvor	1, 4	600 156 467	500 946 046
Nettoomsättning	2	17 188	1 836
Summa medel från allmänheten		600 173 655	500 947 882
Bidrag	3, 4	20 466 631	18 315 534
Summa medel från organisationer		20 466 631	18 315 534
Medlemsavgifter		124 187	130 252
Övriga intäkter	5	18 267 544	172 651
Summa övriga verksamhetsintäkter		18 391 731	302 903
● Summa verksamhetsintäkter		639 032 017	519 566 319
VERKSAMHETSKOSTNADER			
Ändamålskostnader	7	-537 764 176	-439 567 930
Insamlingskostnader		-80 923 601	-66 190 968
Administrationskostnader		-20 239 753	-13 955 391
● Summa verksamhetskostnader 6, 8, 9		-638 927 530	-519 714 289
Verksamhetsresultat		104 487	-147 970
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteutgifter och liknande resultatposter		29 374	199 621
Räntekostnader och liknande resultatposter		-137 794	-
Summa resultat från finansiella investeringar		-108 420	199 621
● Årets resultat		-3 933	51 651

BALANSRÄKNING

	Not	31 dec 2019	31 dec 2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	9, 10	115 925	215 498
Summa anläggningstillgångar		115 925	215 498
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar	11	13 696 027	22 056 371
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	12	9 048 603	7 436 182
		22 744 630	29 492 553
Kassa och bank		50 719 335	80 552 794
Summa omsättningstillgångar		73 463 965	110 045 347
● Summa tillgångar		73 579 890	110 260 845
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat kapital		509 592	457 941
Årets resultat		-3 934	51 651
Summa eget kapital		505 658	509 592
KORTFRISTIGA SKULDER			
Leverantörsskulder		1 853 713	3 395 404
Skuld Läkare Utan Gränser-projekt	13	61 440 170	93 423 246
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	14	-	3 966 631
Övriga skulder	15	3 637 679	3 377 159
Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	6 142 670	5 588 813
Summa kortfristiga skulder		73 074 232	109 751 253
● Summa eget kapital och skulder		73 579 890	110 260 845

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	509 592	509 592
Årets resultat		-3 934
• Belopp vid årets utgång	509 592	505 658

KASSAFLÖDEANALYS

	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Verksamhetsresultat	104 487	-147 970
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.</i>		
Avskrivningar	224 173	509 050
Erhållen ränta	29 374	199 621
Erlagd ränta	-137 794	0

Kassaflöde från den löpande verksamheten

före förändringar av rörelsekapital	220 240	560 701
Minskning/ökning av fordringar	6 747 923	10 505 892
Minskning/ökning av leverantörsskulder	-1 541 691	1 524 515
Minskning/ökning av skuld		
Läkare Utan Gränser projekt	-31 983 076	-29 350 805
Minskning/ökning av		
övriga kortfristiga skulder	-3 152 255	-10 639 991

Kassaflöde från den

löpande verksamheten	-29 708 859	-27 399 688
-----------------------------	--------------------	--------------------

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-124 600	0
---	----------	---

Kassaflöde från investeringsverksamheten	-124 600	0
---	-----------------	----------

Förändring av likvida medel	-29 833 459	-27 399 688
Likvida medel vid årets början	80 552 794	107 952 482
Kursdifferens i likvida medel		

Likvida medel vid årets slut	50 719 335	80 552 794
-------------------------------------	-------------------	-------------------

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Läkare Utan Gränser redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges (Frivilligorganisationernas insamlingsråd) styrande riktlinjer för årsredovisning. I årsredovisningen har även vissa upplysningar lämnats som krävs av Svensk Insamlingskontroll (SI).

VERKSAMHETSINTÄKTER

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

GÅVOR OCH BIDRAG

En transaktion i vilken Läkare Utan Gränser tar emot en tillgång som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

GÅVOR

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls enligt kontantprincipen. Per balansdagen beställda gåvor som ännu ej betalats intäktsförs på balansdagen och avviker därmed från kontantprincipen. I den mån det

på balansdagen finns andra avtalade men ej erhållna gåvor intäktsförs dessa efter individuell prövning. Bland gåvor inkluderas mottagna gåvor från allmänheten, testamenten, företag, organisationer, stiftelser och fonder. Hit räknas också gåvor från företag som åtagit sig att skänka en viss procent av sin försäljning till Läkare Utan Gränser. Gåvor i form av värdepapper och fastigheter avyttras så fort dessa har övergått i Läkare Utan Gränserns ägo. Gåvor som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde. Gåvor i form av pro bono-tjänster redovisas inte som intäkt.

BIDRAG

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfyllts. Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader (t.ex. för administration) redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka.

MEDLEMSAVGIFTER

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Läkare Utan Gränser och intäktsredovisas det år de avser.

ÖVRIGA INTÄKTER

Kostnad för fältarbetare med svenska anställningsavtal vidarefaktureras till det operationella center som ansvarar för respektive fältprojekt. Intäkt för dessa vidarefakturerade kostnader redovisas under övriga intäkter. Denna redovisning är ny för 2019, ingen justering av 2018 års siffror har gjorts.

VERKSAMHETSKOSTNADER

Gemensamma kostnader, såsom IT, reception, lokalhyra och andra kontorsrelaterade kostnader, fördelas på administrationskostnader, insamlingskostnader och ändamålskostnader. Fördelning görs enligt fördelningsnyckel baserad på antal anställda för att reflektera fakiskt utnyttjande.

ÄNDAMÅLSKOSTNADER

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Läkare Utan Gränserns uppdrag enligt dess stadgar. Här ingår insamlade medel som allokaterats till Läkare Utan Gränser i andra länder för nyttjande i fältprojekt samt för att täcka kostnader för administration som uppstår som en direkt följd av fältprojekten. Medel allokaterade till Läkare Utan Gränser i andra länder redovisas som kostnad då dessa har överförts till mottagande sektion eller avtal om överföring har upprättats. Hur årets allokaterade medel har nyttjats specificeras i not 7. I ändamålskostnader ingår även alla kostnader, inklusive löner och sociala avgifter, relaterade till fältpersonal och rekrytering av fältpersonal, opinionsbildande verksamhet och påverkansarbete samt operativt stöd till fältprojekt. Till ändamålskostnader räknas även de till ändamålskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna.

INSAMLINGSKOSTNADER

Med insamlingskostnader menas samtliga kostnader relaterade till insamling av medel från allmänheten. Detta inkluderar löner, sociala avgifter, kostnader för att producera och distribuera brev och direktutskick, annonsering och andra insamlingsaktiviteter. Här ingår även de till insamlingskostnaderna fördelade gemensamma kostnaderna.

ADMINISTRATIONSKOSTNADER

Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Här ingår löner och sociala avgifter för generalsekreterare, ekonomi- och administrativ personal, kostnader för styrelsen samt de till administrationskostnader fördelade gemensamma kostnaderna.

LEASING

Alla organisationens leasingavtal redovisas som operationella, dvs leasing-avgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

SKATTER

Läkare Utan Gränser är en allmännyttig ideell förening och är därmed inskränkt skattskyldig.

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning sker linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. För inventarier tillämpas 3-5 år som avskrivningstid.

FORDRINGAR

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

SKULDER

Skulder värderas till nominellt värde.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden, d.v.s den utgår från organisationens verksamhetsresultat. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Likvida medel utgörs i sin helhet av banktillgodoshavanden.

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

DONERADE TILLGÅNGAR

Tillgångar, framför allt fastigheter, aktier och andra värdepapper, som doneras till Läkare Utan Gränser redovisas i posten Insamlade medel från allmänheten i samband med att tillgången avyttras. Erhållna men ännu ej avyttrade tillgångar redovisas i bokslutet till ett bedömt marknadsvärde under övriga fordringar.

NOTER

Not 1 | Gåvor

Insamlade medel fördelar sig enligt följande:

	2019	2018
Allmänheten	533 514 049	439 515 135
Företag	28 259 444	24 552 059
Externa stiftelser och fonder	14 582 974	27 194 386
Postkodlotteriets basstöd	23 800 000	28 000 000
● Summa	600 156 467	519 261 580

Nedan följer en specifikation över insamlade medel öronmärkta för specifika ändamål och ej öronmärkta gåvor.

Fördelning	2019	2018
Access-kampanj	900	—
Afghanistan	540	5 032
Afrika	27 027 019	11 700

Akutfonden*	3 304 403	720 939
Asien	600	—
Bangladesh	4 300	71 844
Barn och ungdom	776 744	5 020 970
Centralafrikanska republiken	—	16 867
Ebola	1 074 517	135 600
Etiopien	200	1 800
Gaza	5 210	16 158
Haiti	100	700
Hiv	53 127	23 608
Indien	—	50 000
Indonesien	700	31 190
Innovationsprojekt i fält	—	500 000
Irak	—	1 500
Iran	1 100	300
Jemen	375 740	969 561
Jemen, Ad Dhale	—	750
Jemen, Taiz City	10 000	—
Kolera	2 700	—
Kongo-Kinshasa	7 800	6 034
Kongo-Kinshasa, Baraka	2 502 751	4 522 137
Kvinnohälsa	8 300	15 545
Kvinnor och barn	15 542	14 072
Libanon	—	12 213
Liberia	—	6 200
Malaria	6 101	10 840
Malawi	500	—
Mali	10 250	—
Migration, Lesbos	500 000	—
Moçambique	409 415	300
Myanmar (Burma)	—	8 557
Människor drabbade av konflikten i Syrien, stöd från Libanon	88 525	77 209
Människor på flykt	2 230 563	230 583
Mässläng	4 525	6 700
Nigeria	—	2 000
Noma	1 000 000	50 000
Pediatrisk konferens	6 109	—
Rent vatten	3 550	—
Sierra Leone, Kenema	—	1 530 526
Somalia	—	500
Stelkrampsvaccin	600	1 230
Sudan	2 350	50
Sydsudan	1 050 987	882 307
Tuberkulos	30 000	10 000
Tuberkulos, kliniska tester	650 000	2 200 000
Uganda	—	300
Undernäring	3 660	3 460
Vaccinationer	10 169	1 105
Zimbabwe	6 625	—
Delsumma	41 186 223	17 170 387
Ej öronmärkta gåvor	558 970 244	483 775 659
● Summa	600 156 467	500 946 046

*De pengar som samlades in via Läkare Utan Gränserns akutfond 2019 användes till medicinsk vård i Gaza (2018 användes det till att bekämpa ebolautbrottet i Kongo-Kinshasa).

Not 2 | Nettoomsättning

Här avses försäljning av T-shirts och liknande produkter med Läkare Utan Gränsers logotyp, totalt 17 188 kr.

Not 3 | Bidrag

	2019	2018
Postkodlotteriets specialprojekt	8 966 631	15 332 494
Radiohjälpen	11 500 000	2 983 040
• Summa	20 466 631	18 315 534

Från Postkodlotteriet erhöll vi 2015 bidrag på 10 miljoner att använda under en flerårsperiod för Läkare Utan Gränsers arbete med innovation i fältprojekten. Av dessa har 3,7 mkr tagits upp som intäkt 2019. Från Postkodlotteriet har vi även erhållit 5 miljoner kronor för projekt i Kenema, Sierra Leone. Från Radiohjälpen har följande projektbidrag erhållits: Idai, Moçambique 1,5 mkr, Taiz, Jemen 2 mkr, Gaza 4 mkr, Sydsudan 4 mkr.

Not 4 | Insamlade medel

	2019	2018
Gåvor som redovisats i resultaträkningen	600 156 467	500 946 046
Bidrag som redovisats i resultaträkningen	20 466 631	18 315 534
• Summa insamlade medel	620 623 098	519 261 580

Not 5 | Övriga intäkter

Denna post utgörs av intäkter för kostnader som vidarefakturerats till Läkare Utan Gränser i andra länder. Kostnaderna avser främst fältarbetare som sänts ut av svenska Läkare Utan Gränser. Denna redovisning är ny för 2019, varvid 2018 års belopp ej är jämförbart. Belopp för 2018 avser försäkringsersättning och intäkter i samband med föreningsaktiviteter.

Not 6 | Personal

MEDELANTALET ANSTÄLLDA*	2019	2018
Kvinnor	56	60
Män	25	23
<i>Fältpersonal**:</i>		
Kvinnor	29	–
Män	15	–
Totalt för organisationen	125	83

*Totalt antal arbetade timmar omräknat till motsvarande heltidstjänster.

**Att redovisa fältpersonal med svenska anställningsavtal i den svenska årsredovisningen är nytt för 2019, motsvarande antal för 2018 var 25 kvinnor och 19 män.

STYRELSEN	2019	2018
Kvinnor	5	5
Män	6	6

LEDNINGSGRUPP OCH GENERALSEKRETERARE	2019	2018
Kvinnor	4	4
Män	2	2

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR	2019	2018
Styrelse*	279 000	273 000
Generalsekreterare**	771 919	892 140
Övriga anställda, svenska kontoret	33 899 617	32 275 683
Fältpersonal	13 692 963	–
• Summa	48 643 499	33 440 823

* Arvode för styrelseordföranden enligt beslut på årsmötet (2018 och 2019). I övrigt har inga arvoden utgått, endast ersättning för direkta kostnader i samband med styrelsearbete.

** I generalsekreterarens anställningsavtal ingår ingen rätt till avgångsvederlag utöver normal uppsägningstid enligt lag. Minskningen mot föregående år beror på dubbel lön under överlämningsperiod till ny generalsekreterare under 2018.

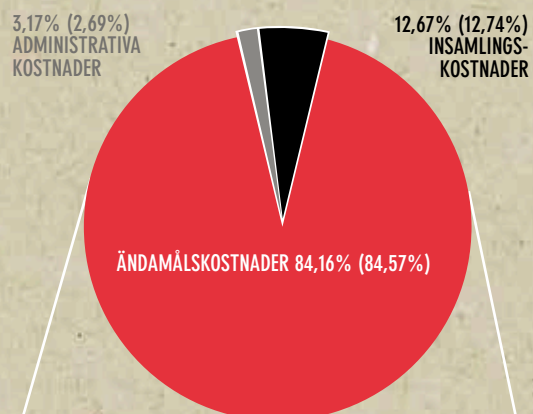
SOCIALA KOSTNADER	2019	2018
Pensionskostnader för		
generalsekreteraren och styrelsen	140 928	171 763
Pensionskostnader övriga anställda, svenska kontoret	3 458 814	2 968 749
Pensionskostnader fältpersonal	762 504	–
Övriga sociala kostnader, svenska kontoret	12 067 745	11 366 402
Övriga sociala kostnader, fältpersonal	3 773 397	–
• Summa	20 203 388	14 506 915

I övriga sociala kostnader ingår personalförsäkringar, löneskatt samt arbetsgivaravgifter för de anställda. Under året har ca 74 personer arbetat ideellt för organisationen på kontoret i Stockholm. Värdet av dessa ideella insatser har inte redovisats i resultaträkningen, men omfattar ungefär 9165 timmar, motsvarande ca 4,1 heltidstjänster. Under året har 224 507 kr i lönebidrag från Arbetsförmedlingen erhållits.

Not 7 | Ändamålskostnader

I denna post ingår medel allokerade till utlandet (490 193 549 kr), som utgörs av medel från allmänheten som allokerats till utlandet, samt alla kostnader, inklusive löner och sociala avgifter, relaterade till rekrytering av fältpersonal (9 266 311 kr) och fältpersonal med svenska anställningsavtal (18 228 864), operativt stöd och påverkansarbete (11 160 850 kr) samt opinionsbildande verksamhet (8 914 568 kr).

FÖRDELNING AV TOTALA KOSTNADER 2019 (2018)

Medel till fältprojekt 68,38% (68,60%)

Indirekta operativa kostnader 7,26% (7,64%)

Fältpersonal med svenska anställningsavtal 2,85% (—*)

Operativt stöd och påverkansarbete 1,75% (2,08%)

Rekrytering av fältpersonal 1,45% (2,02%)

Opinionsbildande verksamhet 1,40% (1,53%)

Bidrag till internationella kontoret 0,49% (1,87%)

Kampanjen Access to essential medicines 0,33% (0,47%)

Bidrag till forskningsinitiativet DNDi** 0,23% (0,35%)

Bidrag till Transformational Investment Capacity 0,02% (0,03%)

I kategorin medel till fältprojekt ingår fältkostnader för internationella fältarbetare, nationellt anställd personal, medicinskt materiel, läkemedel, nutrition, transport, frakt, lager, löpande fältadministration, logistiskt materiel, vatten, sanitet samt utbildning och support till lokala organisationer.

*Att redovisa kostnad för fältarbetare utsända från Sverige är nytt för 2019 varvid denna post inte ingår ändamålskostnader för 2018.

**Drugs for Neglected Diseases initiative

Medel från allmänheten har använts enligt följande (i kr):

Land	2019	2018
Afghanistan	30 921 495	22 054 765
Balkan	2 727 596	3 497 780
Bangladesh	11 738 058	4 123 514
Belgien (flyktingar/migranter)	1 493 089	1 705 890
Bolivia	2 299 262	863 492
Brasilien	1 986 088	450 455
Burundi	14 883 821	4 797 649
Centralafrikanska republiken	26 287 424	15 218 057
Egypten	5 433 475	4 108 864

Land	2019	2018
Elfenbenskusten	186 884	172 168
Eritrea	89 934	—
Etiopien	180	2 000 000
Europa (flyktingar/migranter)	6 758 940	6 421 014
Ghana - Medicinsk utbildning	—	558 664
Grekland	8 011	2 188
Guinea	7 199 470	9 734 456
Haiti	14 857 927	12 173 009
Hongkong	702	—
Indien	6 362 716	10 007 818
Indonesien	1 500 413	612 980
Indonesien, Palu	—	17 073
Irak	18 654 222	14 905 878
Irakiska kurdistan	—	17 489
Iran	990	270
Italien	4 033 771	13 767 576
Jemen*	13 279 377	12 467 709
Kambodja	834 868	1 706 241
Kamerun	4 744 666	—
Kenya	8 021 884	2 635 873
Kenya logistikenhet	1 614 586	1 410 758
Kongo-Kinshasa	60 323 281	40 920 587
Libanon	27 702 820	22 151 833
Liberia	—	5 580
Libyen	—	2 000 000
Madagaskar	26 809	6 442
Malawi	3 041 953	4 833 157
Mali	12 776 538	5 208 851
Malta	—	250 944
Mauretanien	34 508	3 358 953
Moçambique*	7 642 717	4 047 074
Myanmar (Burma)	5 000 000	7 701
Nauru	464 153	1 887 630
Nicaragua	271	207 478
Niger	12 748 560	—
Nigeria	16 143 323	7 780 700
Pakistan	10 459 637	9 394 821
Palestinska områdena/Gaza*	7 566 515	1 743 023
Ryssland	44 199	673 350
Sierra Leone**	17 123 257	5 025 958
Somalia	5 000 000	2 000 000
Sudan	8 213 664	—
Sydafrika	3 424 884	11 996 021
Sydsudan*	23 839 704	26 862 569
Syrien	—	6 224 379
Syrien (stöd från Libanon)	974 084	2 040 450
Syrien (stöd från Turkiet)	712 715	9 525 927
Tchad	—	13 839 352
Tunisien	2 000 000	40
Uganda	—	97 422
Ukraina	6 361 578	2 392 255
Utbildning fältprojekt	553 268	—
Uzbekistan	5 000 000	15 000 000
Venezuela	10 153 273	4 136 034
Zimbabwe	3 720 929	7 456 866
● Summa	436 972 487	356 507 027

*I medel allokerade till följande länder ingår bidrag från Radiohjälpen: Jemen - 2 mkr, Moçambique - 1,5 mkr, Palestinska områden/Gaza - 4 mkr samt Sydsudan - 4 mkr.

** I medel allokerade till Sierra Leone ingår bidrag från Postkodlotteriet på 5 mkr.

	2019	2018
Indirekta operativa kostnader (Kostnader hos den operativa sektionen i Bryssel: operativ och medicinsk support, logistikcentra samt information från fält med mera)	46 409 032	39 721 342
Kampanjen <i>Access to Essential Medicines</i>	2 131 473	2 446 353
Bidrag till internationella kontoret	3 100 527	9 700 319
Bidrag till forskningsinitiativet DNDi (Drugs for Neglected Diseases initiative)	1 467 664	1 809 450
Bidrag till Transformational Investment Capacity	112 366	164 496
Summa medel allokerade till utlandet	490 193 549	410 348 987
Opinionsbildande verksamhet	8 914 568	7 927 380
Operativt stöd och påverkansarbete	11 160 885	10 805 238
Rekrytering av fältpersonal	9 266 311	10 486 324
Lönekostnader och sociala avgifter för fältpersonal*	18 228 864	–
• Total summa ändamålskostnader	537 764 176	439 567 930

*att redovisa kostnad för fältarbetare utsända från Sverige är nytt för 2019 varvid denna post inte ingår i ändamålskostnader för 2018.

Not 8 | Stöd till start av verksamhet i Finland

I verksamhetskostnaderna ingår 9 375 983 kr som utgör Läkare Utan Gränsers stöd för start av Läkare Utan Gränser i Finland.

Stödet har fördelats enligt följande:

Stöd till ändamålet: 1 151 872

Stöd till insamling: 6 157 507

Stöd till administration: 2 066 604

Not 9 | Leasing

Läkare Utan Gränser leasar kontorslokaler och kontorsutrustning såsom kopiatorer och videokonferens. Kostnadsförda leasingavgifter uppgår till 3 855 607 (3 944 932) kr.

Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2019	2018
Inom 1 år	3 689 108	3 758 744
1-5 år	3 749 108	7 345 664
Senare än 5 år	–	–
• Summa	7 438 216	11 104 408

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till 2021-12-31.

Not 10 | Inventarier

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	7 898 538	9 247 239
Inköp	124 600	–
Försäljningar/utrangeringar	-513 748	-1 348 701
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 509 390	7 898 538
Ingående avskrivningar	-7 683 040	-8 522 691
Försäljningar/utrangeringar	513 748	1 348 701
Årets avskrivningar	-224 173	-509 050
Utgående ackumulerade avskrivningar	-7 393 465	-7 683 040
Utgående planenligt restvärde	115 925	215 498

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas 3-5 år som avskrivningstid för inventarier. Avskrivningarna fördelas på administration, insamling och ändamål i förhållande till antalet anställda inom respektive område.

Not 11 | Övriga fordringar

Denna post avser främst fordringar på andra Läkare Utan Gränser-sektioner, framför allt rese- och vaccinationskostnader för fältpersonal betalade i Sverige och fakturerade till projektansvarig Läkare Utan Gränser-sektion. I posten ingår även fastigheter som var under försäljning vid årsskiftet: 6 303 059 kr (11 340 000 kr). Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Not 12 | Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetald hyra	951 082	934 243
Övriga förutbetalda kostnader	705 408	785 864
Insamlade medel aktuellt år vilka utbetalats till Läkare Utan Gränser året efter	7 392 112	5 716 075
● Summa	9 048 602	7 436 182

Not 13 | Skuld Läkare Utan Gränser-projekt

Avser den del av de till fältprojekten allokerade medlen som ej utbetalats per 2019-12-31. De allokerade medlen har betalats ut i början av 2020.

Not 14 | Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

	2019-12-31	2018-12-31
Skuld till Postkodlotteriet avseende ej nyttjade bidrag	-	3 966 631
● Summa	-	3 966 631

Not 15 | Övriga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Källskatt	960 567	945 540
Löneskatt	1 956 520	1 830 321
Övriga poster	720 592	601 298
● Summa	3 637 679	3 377 159

Not 16 | Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Semesterlöner	1 728 430	1 867 049
Upplupna sociala avgifter	1 270 823	1 263 957
Bidrag från Postkodlotteriet som avser 2019 men som har utbetalats till Läkare utan Gränser 2018	-	201 600
Övriga poster	3 143 417	2 256 207
● Summa	6 142 670	5 588 813

Not 17 | Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Organisationen har inga ställda säkerheter. Enligt styrelsens bedömning har organisationen inga eventalförpliktelser.

Not 18 | Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

DET NYA CORONAVIRUSETS EFFEKTER I SVERIGE OCH I DE LÄNDER DÄR LÄKARE UTAN GRÄNSER DRIVER FÄLTPROJEKT

Internationellt öppnar Läkare Utan Gränser nya projekt relaterade till covid-19 och anpassar befintliga projekt för att kunna hantera eventuella utbrott av covid-19 i dessa. Vi är mycket oroade över hur covid-19 kommer att påverka människor som lever i länder med svaga hälso- och sjukvårdssystem. Varje dag behandlar vår personal tiotusentals patienter för diverse sjukdomar i våra medicinska projekt världen över. I många områden där vi arbetar råder brist på medicinska organisationer med kapacitet att hantera ett stort inflöde av patienter.

För svenska Läkare Utan Gränser har de reserestriktioner som covid-19 orsakat inneburit att sju fältarbetare återvänt hem i förtid och några fältarbetare har fått sin hemresa senarelagd. Ytterligare ett antal fältarbetare har fått sina planerade uppdrag inställda eller uppskjutna, vilket resulterat i väldigt få nya utsända. Under 2020 kommer vi att be våra givare att stötta vårt arbete med pandemin och dess konsekvenser i våra vanliga projekt då de finansiella behoven bedöms bli omfattande.

Stockholm 2020-04-18

Katrin Kisswani
Ordförande

Peter Moberger
Sekreterare

Karin Fischer Liddle

Sophie Graner

Andreas Häggström

Behzad Arta

Katrine Konar

Jenny Gustafsson

Adam Thomas

Oliver Schulz
Generalsekreterare

Min revisionsberättelse har avgivits 2020-04-20

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor
Ernst & Young Sweden

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Läkare Utan Gränser, org.nr 802017-2360

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

UTTALANDEN

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Läkare Utan Gränser för år 2019.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt

dess standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden

som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

REVISORNS ANSVAR

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande

transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

UTTALANDE

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Läkare Utan Gränser för år 2019.

Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDE

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

REVISORNS ANSVAR

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 2020-04-20

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

TACK FÖR ERT STÖD!

Läkare Utan Gränser vill rikta ett stort tack till alla er som på olika sätt bidragit till vårt arbete under 2019. Stort tack till alla våra fantastiska volontärer som under året arbetat ideellt på vårt kontor. Vi vill även särskilt tacka de privatpersoner som genom gåvor och testamenten gett oss sitt förtroende. Tillsammans är vi Läkare Utan Gränser!

FÖRETAGSPARTNERS

Byggnadsfirman Viktor Hanson
Godel
Idun Industrier
Interflora
Rusta
SAS
S-Invest Trading
Swedavia Airports
Swedbank Robur
Svenska Postkodföreningen
Ticmate
Wallenius Lines

STIFTELSEER SOM DONERAT MER ÄN 100 000 KRONOR

Axel F o Vilna Lindmarkers Stiftelse
Björinger Charitable Foundation
Claes August Kugelbergs Stiftelse
Elsa & Harry Gabrielssons Stiftelse
Familjen Burre Hellmans Stiftelse
Foundation Tellus Viva
John-Arvid Järnfelts Stiftelse
Leif Wählin's Stiftelse
Märta Christina och Magnus Vahlquists Stiftelse
Rolf Rågsvedens Stiftelse
Stiftelsen Bertil Strömberg
Stiftelsen IH
Stiftelsen Infinity
Stiftelsen Radiohjälpen
Stiftelsen till minne av Märta och Runo Ahlqvist
Velour Foundation, Lichtenstein

FÖRETAG OCH ORGANISATIONER SOM DONERAT MER ÄN 100 000 KRONOR

Alfven & Didrikson AB
Alin & Hedenlund Fastighetsförvaltning AB
Anders Andersson EkonomiData Aktiebolag
Arla Plast AB
Bergkvarabuss
Bonava AB
Bygg Göta Göteborg AB
Depona AB
Distit AB
Elanders Sverige AB
Eugen Wiberger AB
Gamla Uppsala Buss AB

IMS Medical Radar

Internationella Engelska Skolan AB
Krossbacken AB
Kustkyrkan Jävre
Lindia Invest AB
LindinVent AB
Loipart AB
Lynx Asset Management AB
MJ Lindberg A/S
Pelax Holding
Pharm Assist Sweden Holding AB
Puls och Träning Sweden AB
SCA Forest Products AB
Sweco Sverige AB
Team Utan Gränser Cykelklubb
Totême AB
Vagabond International AB
Woodlite Sweden AB
Öhrlings PricewaterhouseCooper AB

PRIVATPERSONER SOM DONERAT MER ÄN 100 000 KRONOR

Bengt Johansson
Börje Hovberg
Carl Rosvall
Christian Dokken
Cristina Persson
Erik Norman
Erland Sommarskog
Eva och Ragnar Sjögren
Familjen Alfven och Didrikson
Familjen Julander
Henning Rodhe
Johan Qviberg
Lars-Helge Strömquist
Lennart Rundqvist
Magnus Lind
Mats Sernrot
Peter Muth
Sven Georg Eriksson

PRO BONO-TJÄNSTER FRÅN FÖRETAG

Deloitte
Delphi
Market Direction
Mindset

LÄKARE UTAN GRÄNSER

Fredsborgsgatan 24

Box 47 021

100 74 Stockholm

Tel: 010-199 32 00

www.lakareutangranser.se

Plusgiro: 90 06 03-2

Bankgiro: 900-6032

Frågor om gåvor: 010-199 33 00
eller givarservice@lakareutangranser.se